

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/104/2018
Identifikačné číslo spisu: 8113222082
Dátum vydania rozhodnutia: 13.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Edita Bakošová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8113222082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H., bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. Jozefom Frankom, zvoleným zástupcom, bývajúcim v Lemešanoch č. 82, proti žalovaným 1/ T., bývajúcemu v P., 2/ Z., bývajúcej v U., oboch zastúpených Advokátskou kanceláriou J & J Partners, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Palackého 2, IČO: 50 369 482, o vypratanie nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25 C 101/2013, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. septembra 2017 sp. zn. 8 Co 33/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. októbra 2016 č. k. 25 C 101/2013-126 uložil žalovaným povinnosť vypratať nehnuteľnosti - rodinný dom, súpisné č. XXX, postavený na parcele KN C XXX, parcelu KN C XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 968 m², KN C XXX - záhrady o výmere 1 242 m² v katastrálnom území C., zapísané na LV č. XXX a odovzdať ich žalobkyni, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň priznal žalobkyni právo na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobkyňa je vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti a hoci žalovaní v predmetnom dome nebývajú, majú tam svoje osobné veci, pričom bránia žalobkyni v riadnom užívaní nehnuteľnosti. Uviedol, že existencia konania o vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalobkyni nemôže byť dôvodom, prečo by žalobkyňa nemohla užívať svoje vlastníctvo a je na žalovaných, aby v konaní sp. zn. 16 C 99/2013 riadne preukázali, akým spôsobom zhodnotili nehnuteľnosť žalobkyne, aké finančné prostriedky do tejto nehnuteľnosti investovali a aby si stav, v akom opúšťali nehnuteľnosť, riadne zdokumentovali a následne týmito dôkaznými prostriedkami preukázali svoj nárok v tomto konaní. Súd prvej inštancie konštatoval, že v súčasnosti nie je žiadny dôvod na to, aby zostávali žalovaní alebo akékoľvek ich veci v nehnuteľnosti žalobkyne a aby ju takýmto spôsobom obmedzovali vo výkone vlastníckeho práva.

2. Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26.

septembra 2017 sp. zn. 8 Co 33/2017 rozsudok súdu prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) ako vecne správny potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na nespornú skutočnosť, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností, čo v konečnom dôsledku konštatovali aj žalovaní. Odvolací súd uviedol, že žalovaní predmetné nehnuteľnosti neoprávnené užívajú, čím žalobkyni ako výlučnej vlastníčke bránia v užívaní svojho vlastníctva. Napriek skutočnosti, že žalovaní počas užívania uvedených nehnuteľností mohli tieto nehnuteľnosti zhodnotiť, k stavbe nemožno nadobudnúť vlastnícke právo jej prepracovaním. Nadobudnutie vlastníckeho práva k prepracovanej stavbe je možné len vtedy, ak pôvodná stavba zanikla. Odvolací súd uzavrel, že za stavu, keď žalovaní výlučné vlastníctvo žalobkyne nespochybňujú, argumenty o zhodnotení tohto výlučného vlastníctva žalobkyne s poukazaním na možné zúženie tohto zhodnotenia konaním žalobkyne v budúcnosti nemôžu viesť k opačnému záveru, ako prijal vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní, z dôvodu, že im v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. bolo nesprávnym procesným postupom súdu znemožnené uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Uviedli, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je spravodlivé len pre žalobkyňu, pričom podľa čl. 2 ods. 1 C.s.p. ako žalovaní majú legitímne právo očakávať, že ich spor bude spravodlivo rozhodnutý. Ústava Slovenskej republiky poskytuje vlastníkom rovnakú ochranu, avšak v danom prípade bola ochrana poskytnutá len jednostranne - žalobkyni. Dovolatelia namietali, že odvolací súd hodnotil dôkazy v prospech žalujúcej strany, čo odporuje ustanoveniam C.s.p. Súdny mal zhodnotiť nemožnosť žalobkyne vrátiť prostriedky žalovaným, ktoré vynaložili na zveľadenie nehnuteľností a právo žalovaných zotrvať v užívaní nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené dovolatelia navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu „odmietne“. Zároveň navrhli, aby dovolací súd v zmysle § 444 C.s.p. odložil vykonateľnosť a právoplatnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie „zamietnuť“ v plnom rozsahu. V konaní bolo nesporne preukázané, že je vlastníčkou nehnuteľností a tieto nemôže riadne užívať. Vo výkone vlastníckeho práva jej bránia žalovaní, pričom na takéto konanie nemajú aj podľa súdu žiadny právny dôvod.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti a právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

8. V danom prípade dovolatelia uplatnili dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ C.s.p., teda sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

12. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

13. Z obsahu dovolania žalovaných vyplýva, že namietajú predovšetkým jednostranné vyhodnotenie dôkazov a porušenie princípu rovnosti zbraní zakotveného v čl. 6 C.s.p.

14. Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 C.s.p.).

15. Rovnosť pred súdom je len výrazom rovnosti strán civilného sporového konania. Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorémukkoľvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (m. m. PL. ÚS 43/95). O tom, ako v tom ktorom prípade prebiehalo civilné sporové konanie, usudzuje dovolací súd na podklade spisu (m. m. 3 Cdo 321/2015, 3 Cdo 888/2015, 3 Cdo 156/2016, 3 Cdo 90/2017).

16. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy porušili zásadu rovnosti procesných strán. Súd prvej inštancie i odvolací súd vytvorili obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam protistrany. Vzhľadom na námietky žalovaných smerujúce najmä k nevyváženému vyhodnocovaniu dôkazov dovolací súd pripomína, že podľa § 191 C.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Už podľa predchádzajúcej právnej úpravy najvyšší súd dospel k záveru, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto

skutočnosť ale sama osebe nezakladá vadu zmätočnosti. Taktiež dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností alebo nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov (viď R 42/1993, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

17. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolatelia neopodstatnene tvrdia, že súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaných proti rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 420 písm. f/ C.s.p. prípustné, preto ho ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.